

Posudek vedoucího diplomové práce Tomáše Bartůňka „Poměrný volební systém v ČR a jeho kritika“

1. *Tomáš Bartůňek* předložil relativně útlou, stanoveným podmínkám rozsahu však vyhovující diplomovou práci. Téma zvolil samostatně, velmi autonomně je rovněž zpracoval. Zpřístupněny mi byly jednotlivé kapitoly i finální verze práce. Mé nečetné připomínky autor zohlednil.

2. Autorovou ambicí zjevně nebylo přijít na něco, nač nikdo dosud nepřišel; ostatně tematika volebních systémů je v české politologii jednou z nejméně frekventovaných. Sepsal však přehlednou a díky svému poučeně shrnujícímu rázu rovněž užitečnou práci, která jednak obecně charakterizuje poměrný volební systém a jeho základní prvky, jednak představuje dílčí případy užití poměrného volebního systému v ČR a jejich kritiku, v některých případech přetavenou v pokusy o zásadnější změny či reformy. Právě v tom shledávám užitečnost předmětné práce: umožňuje nám nahlédnout, zda se shodujeme v analýze případných deficitů volebního systému, jakož i v možných terapiích. Diskuse o reformování volebních systémů se totiž mohou stát aktuálními přinejmenším v souvislosti s pracemi na volebním zákoníku, ač ten není dle svého věcného záměru příliš ambiciózní (materiálně jde o jakousi konsolidaci stávajících poměrů).

3. Diplomová práce obnáší 44 stran autorského textu (na počet znaků je to více – viz výše) a seznam užitých tištěných i elektronických zdrojů (knihy, články, právní předpisy, judikatura a sněmovní tisky). Prameny jsou autorem zdařile průběžně využívány a korektně citovány v poznámkách pod čarou, jichž je něco přes tři desítky.

Podstatné tuzemské literární tituly autor reflektoval. Možná mohl vzít v potaz i některé další, jako např. článek *J. Filipa* o volebním právu dětí (*Volební právo dětí nebo jen dětinský nápad?* Časopis pro právní vědu a praxi, roč. 2003, č. 2) nebo relevantní stati ze sborníků z výjezdních seminářů z ústavního práva (*J. Kocmánek, K. Krzyžanková, V. Obr a A. Traganová* in: Antoš, M., Wintr, J. /eds./: *Volební systémy a volební právo – české cesty v kontextu zahraničních modelů*. Praha: PF UK, 2006, nebo *Z. Vikarská a V. Tokarský* in: Antoš, M., Wintr, J. /eds./: *Volby, demokracie, politické svobody*. Praha: Leges, 2010). Je ovšem pravda, že jsem jej na ně neupozornil. Totéž platí pro věcný záměr volebního zákoníku, který nicméně s žádnými substantivními změnami nepřichází (viz též výše), resp. pro literaturu zahraniční. I tady však lze říci, že vzhledem ke koncepci práce by sice zahraniční tituly mohly být prospěšnými, nikoliv však nezbytnými.

Text považuji za přehledný a dobře srozumitelný, bez rušivých chyb. Po mém soudu má autor předpoklady k poměrně osobitému literárnímu vyjadřování.

4. Autor svou práci rozdělil na stručný úvod, stručný závěr a čtyři výkladové kapitoly („*Poměrný volební systém*“, „*Poměrné systémy používané v ČR*“, „*Reformy volebního systému a pokusy o ně*“ a „*Kritizované aspekty volebních systémů*“).

Členění je to vcelku logické. Trochu sporné může být zařazení pražského volebního sporu z roku 2010 do třetí kapitoly, protože reformou zpravidla míníme změnu právní úpravy. Pravdou sice je, že dělení města na volební obvody představuje závažnou modifikaci parametrů volebního systému, přesto však rozostřuje pojem „reforma“.

Jak jsem již uvedl, je diplomová práce rozsahem spíše střídmá, což se někdy projevuje ve spíše kusém výkladu. Podle mého soudu by více prostoru zasloužila kritika obecních

voleb, kterým je vytýkáno především to, že se odlišně „tváří“ a působí, tj. nepřliš opodstatněně vzbuzují dojem, že volič skutečně panašuje, tzn. sestavuje si „své“ zastupitelstvo napříč kandidátními listinami. Důkladnější rozbor by zasloužily také jednotlivé varianty pokusu o volební reformu z roku 2009, zejména z hlediska jejich dopadu na poměrnost volebního systému (kdy se volební systém stane smíšeným, judikatorní rámec atd.).

5. Diplomovou práci bez pochybností doporučuji k obhajobě. Autor v ní prokázal schopnost zvolit si téma, strukturovat je, myslet si o něm něco a opřít své postřehy o literaturu, právní předpisy i judikaturu. Hodnocení ponechávám otevřené v závislosti na průběhu obhajoby; vzhledem k dílčím výhradám se zatím kloním k hodnocení „velmi dobře“.

V Praze dne 3. ledna 2012

doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.